

CUMÜN DA SCUOL



Constituziun

REGISTER

	Artichel
I. Disposiziuns generalas	
Il cumün	1
Autonomia	2
Incumbenzas	3
Delegar incumbenzas	4
Lingua ufficiala e lingua da scoula	5
Abiltà da vuschar	7
Dret da vuschar e d'eleger	8
Elegibilità e proceder d'elecziun	9
Temp d'uffizi / limita dal temp d'uffizi	10
Demischiun	11
Termin da las elecziuns ed entrada in uffizi	12
Elecziuns substitutivas	13
Motivs d'exclusiun	14
Motivs d'incumpatibilità	15
Dovair da tour s-chüsa	16
Dret da petiziun	17
Dret d'iniziativa	18
Proceder pro iniziativas	19
Retrar l'iniziativa	20
Iniziativas illegalas	21
Dret da moziun	22
Dret da referendum	23
Proceder pro elecziuns e votaziuns	24
Responsabilità	25
Dret da far recuors	26
Dovair da manar protocol e d'infuormar	27
II. Organisaziun dal cumün	
Organs dal cumün	28
A. La cumünanza d'urna	
Cumpetenzas d'elecziun	29
Cumpetenzas	30
Proceder	31

B. La radunanza cumünala	
Cumpetenzas	32
Predeliberaziun	33
Proceder	34
Abiltà da decider	35
Presidi da la radunanza	36
Scrutinadurs	37
Reponderaziun	38
Radunanza d'orientaziun	39
C. La suprastanza cumünala	
Funcziun e cumposiziun	40
Sezzüdas	41
Abiltà da decider	42
Votaziuns ed elecziuns	43
Cumpetenzas	44
Cumpetenzas d'elecziun	45
Rapreschantanziun dal cumün vers inoura	46
Secturs	47
Capo cumünal	48
D. La cumischiun sindicataria	
Cumposiziun	49
Incumbenzas	50
E. Il cussagl da scoula	
Cumposiziun	51
Incumbenzas	52
F. Ulteriuras cumischiuns	
Cumischiun da fabrica	53
Ulteriuras cumischiuns	54
G. Direcziun / administraziun cumünala / personal cumünal	
Direcziun	55
Administraziun cumünala	56
Ingaschamaint dal personal	57

III. Finanzas, impostas ed otras taxas	
Princips economics	58
Impostas e taxas	59
Taxas d'adöver e contribuziuns vi dals cuosts; fits d'adöver	60
Taxas preferenzialas	61
Taxas	62
Impostas	63
Taxa da giasts e taxa pella promoziun dal turissem	64
IV. Cumün da vaschins	
Drets	65
V. Baselgia	
Drets	66
VI. Disposiziuns transitorias	
Proceder d'elecziun	67
Relaziuns da servezzan e salarisaziuns	68
VII. Disposiziuns finalas	
Revisiun	69
Entrada in vigur	70
Aboliziun da disposiziuns cuntradictorias	71
Lingua	72
Annex 1: Cumpetenzas finalas dal cumün da Scuol	
Annex 2: Tabella dals müdamaints; üna staila (*) segna ils müdamaints aint il text	

Per personas, funcziuns e mansters vain dovrada per princip la fuorma masculina. Ella as referischa adüna a tuots duos geners.

I. Disposiziuns generalas

Art. 1 Il cumün

- 1 Il cumün da Scuol es cun seis territori ün cumün politic dal chantun Grischun.
- 2 El s'ha fuormà culla fusiun dals cumüns dad Ardez, Ftan, Guarda, Scuol, Sent e Tarasp.

Art. 2 Autonomia

- 1 Il cumün ha il dret da l'administraziun autonoma libra, quai aint il rom da la legislaziun federala e chantunala.
- 2 Il cumün ha la suveranità sur tuot las personas e chosas chi's rechattan sün seis territori, quai dadaint ils cunfins da sia cumpetenzza legala.

Art. 3 Incumbenzas

- 1 Il cumün accumulscha sias lezchas a favur dal bainstar public.
- 2 El promouva il svilup cultural, linguistic ed economic, il bainstar social e general dals abitants sco eir il mantegnimaint permanent da la basa vitala natürala.
- 3 El decretescha las ledschas ed ordinaziuns necessarias.
- 4 I vala il princip da trasparenza seguond la *Ledscha davart il princip da trasparenza (Ledscha da trasparenza)* dal chantun Grischun (DG 171.000). Documaints ufficials pon gnir rendüts accessibels pür cur cha la decisiun politica o administrativa, a la quala els servan, es tratta. *

Art. 4 Delegar incumbenzas

- 1 Il cumün po delegar tschertas incumbenzas a corporaziuns da dret public o privat, ad instituziuns, fundaziuns o eir a persunas privatas. El po as participar a talas corporaziuns, instituziuns o fundaziuns.

Art. 5 Lingua ufficiala e lingua da scoula

- 1 La lingua ufficiala e la lingua da scoula dal cumün es il rumantsch valader.

Art. 6 ... *

Art. 7 Abiltà da vuschar

- 1 Abels da vuschar sun burgais svizzers sco eir esters chi'd han ün permiss da domicil. *
- 2 Ablas da vuschar sun las persunas chi'd han accumulì il 18avel on e chi sun registradas aint il register dals votants dal cumün.
- 3 Persunas cun inabiltà permanenta da güdichar chi stan suot curatella cumplessiva o chi vegnan rapreschantats d'ün mandatari nu sun ablas da vuschar.

Art. 8 Dret da vuschar e d'eleger

- 1 Las persunas ablas da vuschar cun domicil in cumün han il dret da vuschar davart fatschendas cumünalas.

Art. 9 Elegibilità e proceder d'elecziun

- 1 Mincha persona cun dret da vuschar po gnir eletta in ün'autorità cumünala.

- 2 Pro'l prüm scrutin vala la majorità absoluta. Il total da tuot las vuschs da candidats valablas vain parti cul numer dubel dals sezs libers. La prosma cifra intera es la majorità absoluta. Schi dà daplüs candidats cun majorità absoluta co sezs libers schi sun elets quels chi'd han surgnü las plü bleras vuschs.
- 3 Pro'l seguond scrutin vala la majorità relativa. Pro parità da vuschs decida la bös-cha.

Art. 10 Temp d'uffizi / limita dal temp d'uffizi

- 1 Il temp d'uffizi pels commembers dad autoritads e cumischiuns düra quatter ons.
- 2 Il capo cumünal po gnir elet per maximalmaing 4 periodas d'uffizi indavorouda, ils ulteriurs commembers da la suprastanza pon gnir elets per maximalmaing 3 periodas d'uffizi indavorouda aint il listess gremi.

Art. 11 Demischiun

- 1 Mincha commember d'ün'autoritá cumünala o d'üna cumischiun sto annunzchar sia demischiun in scrit a la suprastanza cumünala, e quai fin il plü tard la fin da gün da l'ultim on d'üna perioda d'uffizi.

Art. 12 Termin da las elecziuns ed entrada in uffizi

- 1 Las elecziuns a l'urna han lö dürant il seguond semester, scha pussibel insembel cun üna votaziun federala o chantunala.
- 2 Ün eventual seguond scrutin ha lö il plü tard quatter eivnas davo il prüm.
- 3 L'entrada in uffizi succeda als 1. schner da l'on seguaint. Ils ufficients chi's retiran sun obliats da surdar lur uffizi in bun uorden.
- 4 Avant l'entrada in uffizi ha lö la saramantaziun da las autoritads cumünalas aint il rom d'ün act festiv.

Art. 13 Elecziuns substitutivas

- 1 Schi sorta ün ufficiant d'ürant üna perioda d'uffizi definitivmaing da sia carica esa da far ün'elecziun substitutiva scha la perioda d'uffizi düra amo plü lönch co 9 mais.
- 2 Per las elecziuns substitutivas e las elecziuns ordinarias valan las memmas prescripziuns.

Art. 14 Motivs d'exclusiun

- 1 Paraints e parantats in lingia directa, conjugals e fradgliuns sco eir persunas chi vivan insembel in ün partenadi registrà o in üna cumünanza da vita factica nu das-chan far part al listess mumaint da la listessa autorità cumünala o cumischiun.
- 2 Quists motivs d'exclusiun valan eir tanter ils commembers da la supranza cumünala ed ils commembers da la cumischiun sindicatoria.

Art. 15 Motivs d'incumpatibilità

- 1 Collavurators dal cumün nu das-chan far part da l'autorità chi tils es surordinada directamaing. Els pon però esser preschaints pro las trattativas cun vusch consultativa. Commembers da la supranza cumünala o dal cussagl da scoula nu pon far part da la cumischiun sindicatoria.

Art. 16 Dovair da tour s-chüsa

- 1 Ün commember d'ün'autorità cumünala o d'üna cumischiun sto tour s-chüsa per las trattativas e votaziuns davart ün fatschenda sch'el ha ün interess direct landervia. Quai vala eir scha üna persuna ha quist interess chi sta cun el in üna relaziun d'exclusiun tenor art. 14 al. 1.

- 2 Ün commember da la cumischiun sindicatoria sto tour s-chüsa pro l'examinaziun dal quint e da la gestiun d'ün'autorità, d'üna cumischiun o d'ün uffizi ingio ch'el svesse fa part o ingio chi fa part üna persuna chi sta cun el in üna relaziun d'exclusiun tenor art. 14 al. 1.
- 3 In cas da dispitta decida l'autorità o la cumischiun respectiva davart il tour s-chüsa.

Art. 17 Dret da petiziun

- 1 Il dret da petiziun es garanti. Mincha abitant dal cumün po inoltrar propostas, giavüschs e protestas a las autoritats cumünalas chi sun obliadas da tour posiziun infra 3 mais.

Art. 18 Dret d'iniziativa

- 1 150 persunas cun dret da vuschar davart fatschendas cumünalas pon far üna proposta e pretender cun lur suottascripziun chi gnia vuschà davart quella. Exclusas da quist dret sun decisiuns cha las autoritats cumünalas han trattas aint il rom da lur cumpetenzas o relaziuns giuridicas regladas tanter il cumün e terzas persunas/instituziuns.
- 2 L'iniziativa po avoir la fuorma d'ün impuls general o d'ün sböz elavurà. Las glistas cullas suottascripziuns sun d'inoltrar tuottas insembel a la suprastanza cumünala, e quai il plü tard ün on davo cha'l text da l'iniziativa es stat publichà aint il organ da publicaziun cumünal. Il ramsamaint da suottascripziuns es terminà al mumaint da l'inoltraziun.

Art. 19 Proceder pro iniziativas

- 1 La suprastanza cumünala es obliada da suottametter ün'iniziativa valabla – cun sia posiziun ed eventualmaing üna cunterproposta – infra ün on a la radunanza cumünala o eventualmaing a la cumünanza d'urna per cha las persunas cun dret da vuschar possan decider.

- 2 Schi dà üna cunterproposta vain decis il prüm tanter quella e l'iniziativa svest. Davo decida la radunanza cumünala cun votaziun definitiva sch'ella vöglija acceptar o sbütter quella proposta chi resulta da la prüma votaziun. Cun vuschar davart tuottas duos propostas esa admiss da dir duos jadas da schi. Pro la votaziun a l'urna esa da suottametter üna dumonda da tagl.

Art. 20 Retrar l'iniziativa

- 1 Las 5 persunas chi'd han suottascrit ün'iniziativa sco prümas tilla pon retrar fin cha'l termin da votaziun es fixà, sch'ella nu cuntegna ingün'otra clausula da retratta.

Art. 21 Iniziativas illegalas

- 1 Iniziativas cun ün cuntgnü illegal nu vegnan suottamissas a la radunanza cumünala.
- 2 In ün tal cas infuorma la suprastanza cumünala ils iniziants per scrit davart sia decisiun e seis motivs.

Art. 22 Dret da moziun

- 1 Mincha persuna cun dret da vuschar ha il dret da far propostas in radunanza – dadour la glista da tractandas – davart qualunque fatschenda cumünala. Las propostas sun da suottametter in scrit e pon avoir la fuorma d'ün impuls general o d'üna proposta formulada. La suprastanza cumünala rapporta – per regla d'ürant la prosma radunanza – davart la moziun e fa üna proposta.
- 2 Scha la moziun vain declarada sco importanta sto la suprastanza cumünala suottametter a la radunanza cumünala ün sböz elavurà per la decisiun respectivmaing per la deliberaziun preliminar, e quai infra ün on.
- 3 Implü valan analog – cun excepziun da l'art. 18 – las disposiziuns davart l'iniziativa (art. 19 ss.).

Art. 23 Dret da referendum

- 1 Las decisiuns da la radunanza cumünala tenor art. 32 chi suottastan al referendum facultativ sun da publichar.
- 2 Ellas sun da suottametter a la cumünanza d'urna scha 150 persunas cun dret da vuschar inoltreschan il referendum infra 30 dis.

Art. 24 Proceder pro elecziuns e votaziuns

- 1 Per votaziuns ed elecziuns federalas e chantunals e – tant inavant cha la legislaziun cumünala nu cuntegna ingünas prescripziuns – eir per fatschendas cumünalas valan las disposiziuns correspudentas da la Confederaziun e dal Chantun.
- 2 L'urna per votaziuns ed elecziuns vain piazzada d'ürant ün temp fixà da la suprastanza cumünala in chasa cumünala a Scuol. *
- 3 Il resultat da las votaziuns ed elecziuns es da protocollar e da publichar süllas tablas nairas publicas sco eir tras la pressa e'ls mezs electronics sco chi'd es üsità al lö.

Art. 25 Responsabilità

- 1 La responsabilità dals organs cumünals per dons chi chaschunan cun pratichar lur uffizi per greiva negligenza o cun intenziun as drizza tenor la legislaziun chantunala davart la responsabilità dal stadi.

Art. 26 Dret da far recuors

- 1 Il dret da far recuors cunter decisiuns e decrets dals organs cumünals as drizza tenor la legislaziun chantunala.

Art. 27 Dovair da manar protocol e d'infuormar

- 1 Las trattativas da la radunanza e la suprastanza cumünala sco eir dad ulteriuras autoritats o cumischiuns sun da protocollar separadamaing. Ils protocols ston infuormar almain davart las decisiuns ed ils resultats da las elecziuns.
- 2 Ils protocols da la radunanza cumünala stan a disposiziun per tour invista, quai il plü tard 10 dis davo la radunanza e d'ürant 30 dis in chanzlia cumünala e sülla website dal cumün.
- 3 Protestas sun d'inoltrar d'ürant il temp da publicaziun in scrit a la suprastanza cumünala. Ellas vegnan trattadas illa prosma radunanza cumünala. Schi nun aintran ingünas protestas vala il protocol sco approvà e vain suottascrit dal president e dal protocollist.
- 4 Invista dals protocols da la suprastanza cumünala e da las ulteriuras autoritats cumünalas survegnan be persunas chi pon far valair ün interess degn da gnir protet. Il dret da tour invista po gnir accumpi cun surdar ün extrat da protocol.
- 5 La suprastanza cumünala infuorma regularmaing in fuorma summarica e da maniera adequata davart las trattativas da la radunanza e la suprastanza cumünala.

II. Organisaziun dal cumün

Art. 28 Organs dal cumün

- 1 Las persunas cun dret da vuschar fuorman cumplessivmaing l'organ superiur dal cumün. Els praticeschon lur drets tenor quista constituiziun aint illa cumünanza d'urna e la radunanza cumünala.

- 2 Ils organs cumünals sun
 - a) la cumünanza d'urna
 - b) la radunanza cumünala
 - c) la suprastanza cumünala
 - d) la cumischiun sindicatoria
 - e) il cussagl da scoula

A. La cumünanza d'urna

Art. 29 Cumpetenzas d'elecziun

- 1 Ils votants / las persunas cun dret da vuschar elegian a l'urna
 1. il capo cumünal
 2. ils ulteriurs commembers da la suprastanza cumünala
 3. ils commembers da la cumischiun sindicatoria
 4. ils commembers dal cussagl da scoula

Art. 30 Cumpetenzas

- 1 Las persunas cun dret da vuschar decidan a l'urna davart
 1. decretar e müdar la constituziun cumünala
 2. decretar e müdar las ledschas cumünalas
 3. qualunque expensa chi nun es previssa aint il büdschet:
 - a) da 3 milliuns francs amunt
 - b) expensas chi's repetan minch'on: da 200 000 francs amunt
 - c) surtour süertats e partecipaziuns chi surpassan 3 milliuns francs
 - d) cumprar, vender, barattar ed impegnar bains immobigliars sco eir conceder drets reals limitats chi surpassan 3 milliuns francs

4. conceder o müdar essenzialmaing drets per l'utilisaziun da l'aua, far adöver dal dret da scadenza tenor la legislaziun davart las auas e conceder drets per adövers specials
5. ... *
6. la fusiun cun oters cumüns
7. affars cun ün referendum facultativ reuschi

Art. 31 Proceder

- 1 Las personas cun dret da vuschar ston surgnir la documainta per elecziuns e votaziuns cumünalas a l'urna il plü bod 4 ed il plü tard 2 eivnas avant il di da la votaziun.
- 2 Elecziuns: Mincha candidatura inoltrada in scrit vain publichada il plü tard il prossem di da lavur illa website ed aint il sistem d'infuormaziun digital dal cumün. La publicaziun dals noms succeda in uorden alfabetic. *

B. La radunanza cumünala

Art. 32 Cumpetenzas

- 1 La radunanza cumünala decida definitivmaing davart
 1. l'approvaziun dal büdschet
 2. l'approvaziun dal quint annual
 3. il pè d'impostas
 4. la limitaziun per l'acquist dad abitaziuns da vacanzas e dad unitats d'abitar in hotels cun appartaments tenor l'art. 8 s. da la ledscha chantunala davart ils permiss
- 2 La radunanza cumünala decida cun resalva dal referendum facultativ tenor art. 23 davart

1. qualunque expensa chi nun es previssa aint il büdschet:
 - a) da 200 000 fin 3 milliuns francs
 - b) expensas chi's repetan minch'on: da 50 000 fin 200 000 francs
 - c) partecipaziuns e süertats sco eir impraists da 200 000 francs amunt fin 3 milliuns francs in ün on
2. cumprar, vender, barattar ed impegnar bains immobigliars o l'ütisaziun tenor ledscha da fabrica sco eir conceder oters drets reals da 200 000 francs amunt fin 3 milliuns francs in ün on
3. conceder credits posteriurs e supplementars chi nu sun üna consequenza da l'incharimaint e chi surpissan 100 000 francs obain 10 % pel medem oget
4. delegar incumbenzas ad üna regiun o ad ün'otra organisaziun sco eir collavuraziuns intercumünalas da tuot gener, e quai independentamaing da l'otezza da l'expensa *

Art. 33 Predeliberaziun

- 1 La radunanza cumünala sto trattar e deliberar tuot las fatschendas materialas chi vegnan suottamissas a la cumünanza d'urna.
- 2 La suprastanza cumünala po suottametter üna proposta sainza müdamentals infra 2 mais a la cumünanza d'urna eir scha la radunanza cumünala tilla ha refüsada. Quist termin da duos mais nu vala per cuntrapropostas da la suprastanza cumünala tenor l'art. 19 al. 1 da quista constituziun. *

Art. 34 Proceder

- 1 La radunanza cumünala vain convocada da la suprastanza cumünala.
- 2 La radunanza ha lö alternativmaing aint ils anteriurs cumüns tenor art. 1.

- 3 La radunanza das-cha decider be davart tractandas chi figüran sülla glista da tractandas publichada almain 10 dis avant la radunanza cumünala.
- 4 Las votaziuns vegnan fattas avertamaing. Scha 15 votants preschaints pretendan quai esa da vuschar per scrutin. *
- 5 Pro la votaziun averta es decisiva la majorità absoluta dals votants. Schi resulta üna parità da vuschs decida il president.
- 6 Pro la votaziun per scrutin es decisiva la majorità da las vuschs valablas. Cedlas vödadas nu quintan. Schi resulta üna parità da vuschs es la dumonda refüsada.

Art. 35 Abiltà da decider

- 1 Mincha radunanza cumünala convochada tenor uorden es abla da decider.

Art. 36 Presidi da la radunanza

- 1 Il capo cumünal maina la radunanza cumünala. Sch'el es impedi da far quai til rimplazza il vicecapo o ün oter commember da la suprastanza cumünala.

Art. 37 Scrutinadurs

- 1 La radunanza cumünala nominescha ils scrutinadurs necessaris.

Art. 38 Reponderaziun

- 1 Id es adüna pussibel da suottametter üna decisiun da la radunanza cumünala a quella per üna reponderaziun. Ils drets da terzas personas o instituziuns restan resalvats.

- 2 Schi nun es passà amo ün on daspö ch'üna decisiun es entrada in vigur esa d'entrar a la reponderaziun be scha duos terzs dals votants decidan quai.

Art. 39 Radunanza d'orientaziun

- 1 La suprastanza cumünala po convochar üna radunanza d'orientaziun davart qualunque tema.
- 2 La suprastanza cumünala sto convochar üna radunanza cumünala scha almain 50 abitants cun dret da vuschar pretendan quai in scrit.

C. La suprastanza cumünala

Art. 40 Funcziun e cumposiziun

- 1 La suprastanza cumünala es l'autorità administrativa e puliziala la plü ota dal cumün.
- 2 Ella as cumpuona dal capo e da 6 ulteriurs commembers, ün da mincha anteriur cumün tenor art. 1.
- 3 Schi nu vain elet ingün candidat d'ün o da plüs dals anteriurs cumüns, neir in ün seguond scrutin, respectivmaing sch'ingün nun accepta la tscherna schi'd es eletta la persuna respectivmaing sun elettas las persunas na elettas dals ulteriurs cumüns chi'd han raggiunt las plü bleras vuschs.
- 4 La suprastanza cumünala tscherna il vicecapo our da seis ravuogl.

Art. 41 Sezzüdas

- 1 La suprastanza cumünala vain convochada dal capo cumünal o da seis substitut uschè suvent cha'ls affars pretendan quai.
- 2 Il capo es oblià da convochar üna sezzüda extraordinaria scha duos commembers da la suprastanza cumünala dumondan quai.

Art. 42 Abiltà da decider

- 1 La suprastanza cumünala es abla da decider schi sun preschaints almain 4 commembers.

Art. 43 Votaziuns ed elecziuns

- 1 Per tuot las decisiuns vala la majorità absoluta dals commembers preschaints. Pro parità da vuschs decida il president, pro tschernas la büs-cha.
- 2 Mincha commember es oblià da vuschar. Las prescripziuns davart tours-chüsa restan resalvadas.

Art. 44 Cumpetenzas

- 1 La suprastanza cumünala ha tuot las cumpetenzas cha la legislaziun federala o chantunala, la constituziun cumünala o las ledschas cumünalas nu surdan ad ün oter organ.
- 2 Ella ha specialmaing las seguaintas incumbenzas:
 1. executar il dret federal, chantunal e cumünal sco eir las decisiuns dals organs cumünals
 2. preparar tuot las propostas per mans da la radunanza cumünala resp. la cumünanza d'urna ed organisar votaziuns ed elecziuns

3. survagliar tuot ils affars, particularmaing las decisiuns da la direcziun sco eir tuot l'administraziun cumünala e las instituziuns da dret public
4. decretar il reglamaint d'organisaziun per la suprastanza cumünala, la direcziun e las cumischiuns
5. decretar e müdar ils ulteriurs uordens e reglamaints
6. administrar la facultà dal cumün
7. elavurar il quint annual e'l büdschet
8. decider davart qualunque expensas na previssas aint il büdschet:
 - a) fin 200 000 francs pel medem oget, quistas expensas nu das-chan surpassar però l'import total da 500 000 francs in ün on
 - b) expensas chi's repetan minch'on: fin 50 000 francs, quistas expensas nu das-chan surpassar però l'import total da 200 000 francs in ün on
 - c) decider davart partecipaziuns e süertats sco eir impraists fin 200 000 francs
 - d) decider davart l'acquist, la vendita, il barat e l'impegnaziun da bains immobigliars o l'utilisaziun tenor ledscha da fabrica sco eir davart la concessiun dad oters drets reals limitats, intant cha las consequenzas finanzialas da la decisiun nu surpassan 200 000 francs
9. far contrats davart l'utilisaziun d'immobiglias aint il rom da lur destinaziun
10. far contrats davart fatschendas chi toccan pro las cumpetenzas da la suprastanza
11. decider davart manar process davant güdisch sco eir davart contrats d'incletta o da cumpromiss
12. executar sia pussanza puliziala e sia cumpetenza penala illa procedura penala administrativa
13. decider davart masüras in connex culla politica fundiaria e la politica dal terrain da fabrica

Art. 45 Cumpetenzas d'elecziun

- 1 La suprastanza cumünala elegia
 1. la direcziun
 2. ils commembers da la cumischiun da fabrica
 3. ils commembers da las ulteriuras cumischiuns
 4. ils delegats per cumünanzas d'interess
 5. il post da revisiun extern tenor proposta da la cumischiun sindicatoria
 6. ils commembers da las ulteriuras autoritats e cumischiuns, scha l'elecziun nun es explicitamaing l'incumbenza d'ün'otra autorità

Art. 46 Rapreschantanziun dal cumün vers inoura

- 1 La suprastanza cumünala rapreschainta il cumün invers terzs e davant güdisch.
- 2 Il capo cumünal o il vicecapo suottascriba cun valur legala insembel cun ün ulteriur suprastant cumünal o cul chanzlist respectivmaing ün oter commember da la direcziun.

Art. 47 Secturs

- 1 Las incumbenzas cumünalas sun da partir aint in secturs. Mincha suprastant cumünal ha da survegliar ün sectur e da surtour il rimplazzamaint per ün oter.

Art. 48 Capo cumünal

- 1 Il capo cumünal presidiescha las sezzüdas da la suprastanza cumünala e prepara la glista da las tractandas.
- 2 El pissera, insembel culs ulteriurs commembers da la direcziun, cha las decisiuns vegnan executadas.

- 3 El po decider plünavant davart qualunque expensas na previssas aint il büdschet fin 1 000 francs. Quistas expensas nu das-chan surpassar l'import total da 10 000 francs in ün on.
- 4 In cas urgiants po el ordinar preventivmaing las masüras provisoricas chi fan dabsögn.

D. La cumischiun sindicatoria

Art. 49 Cumposiziun

- 1 La cumischiun sindicatoria ha 5 commembers chi vegnan elets a l'urna.
- 2 La cumischiun sindicatoria as constituischa sves. *

Art. 50 Incumbenzas

- 1 La cumischiun sindicatoria survaglia la lavur da la suprastanza cumünala, da las ulteriuras autoritats ed da tuot l'administraziun cumünala. Ella controlla las finanzas dal cumün e las propostas davart il büdschet ed il pè d'impostas. Ulteriuras incumbenzas resultan da legislaziuns specificas chi restan resalvadas explicitamaing.
- 2 La cumischiun sindicatoria es autorisada da dumandar actas e posiziuns da la suprastanza cumünala. Ella po tour invista da tuot las actas ch'ella douvra per accumplir sias incumbenzas.
- 3 La cumischiun sindicatoria po invidar a sias sezzüdas – per tuot ils affars – commembers da la suprastanza o dad otras autoritats. Quels ston dar tuot las infuormaziuns necessarias per cha la cumischiun sindicatoria possa accumplir sias incumbenzas. Els pon consultar lur collavuraturs schi douvran cusglianza.

- 4 Per l'examinaziun da las finanzas e dal quint po ingaschar il cumün ün post da revisiun extern specialisà per las finanzas e la contabilità dal man public.
- 5 La cumischiun sindicatoria scriva ün rapport per mans da la radunanza cumünala e fa üna proposta davart l'approvaziun dal quint annual. Ella ed il post da revisiun extern pon scriver ün rapport separà per mans da la suprastanza cumünala davart constataziuns main importantas.

E. Il cussagl da scoula

Art. 51 Cumposiziun

- 1 Il cussagl da scoula ha 7 commembers. El as constituischa sves. Mincha anteriur cumün tenor art. 1 ha il dret d'avair ün sez. Il suprastant cumünal respunsabel pel sectur correspondent occupa il sez restant.
- 2 Schi nu vain elet ingün candidat d'ün o da plüs dals anteriurs cumüns, neir in ün seguond scrutin, respectivmaing schi nun accepta ingün la tscherna schi'd es eletta la persuna respectivmaing sun elettas las persunas na elettas dals ulteriurs cumüns chi'd han raggiunt las plü bleras vuschs.
- 3 Il cussagl da scoula es abel da decider schi sun preschaints almain 4 commembers. Els sun obliats da vuschar.

Art. 52 Incumbenzas

- 1 Il cussagl da scoula executescha la legislaziun scolastica da la Confederaziun, dal Chantun e dal cumün. El surveglia la gestiun da la scoula.
- 2 Il cussagl da scoula ha – sper las cumpetenzas tenor ledscha chantunala da scoula – las seguaintas cumpetenzas:

1. d'eleger e da relaschar ils manaders da scola sco eir las persunas d'instrucziun per la scoula e la scoulina
 2. da fixar las directivas necessarias per la gestiun e'l svilup da la scoula
 3. da far il büdschet per mans da la suprastanza cumünala
- 3 Il cussagl da scoula orientescha a la suprastanza cumünala periodica-
maing ed in üna fuorma adeguata. La suprastanza cumünala ha ün dret
d'infuormaziun illimità davart la gestiun da la scoula.

F. Ulteriuras cumischiuns

Art. 53 Cumischiun da fabrica

- 1 La cumischiun da fabrica ha 5 commembers. Ün da quels es il suprant cumünal respunsabel pel sector correspondent. El presidescha la cumischiun da fabrica.

Art. 54 Ulteriuras cumischiuns

- 1 La suprastanza cumünala po instituir ulteriuras cumischiuns tenor bsögn.

G. Direcziun / administraziun cumünala / persunal cumünal

Art. 55 Direcziun

- 1 La direcziun as cumpuona dal capo cumünal, dal manader administrativ (chanzlist), dal manader tecnic e dal manader da finanzas. Il reglamaint d'organisaziun regla il scumpart da la lavur.

- 2 La direcziun ha l'incumbenza da suottametter las propostas a la suprastanza cumünala e d'elavurar e da controllar sias decisiuns.
- 3 Ella ha tschertas cumpetenzas da decider aint il rom dal reglamaint d'organisaziun. Ella po decider plünavant davart qualunque expensas na previssas aint il büdschet:
 - a) fin 5 000 francs; quistas expensas nu das-chan surpassar l'import total da 20 000 francs in ün on
 - b) expensas chi's repetan minch'on: fin 2 000 francs; quistas expensas nu das-chan surpassar l'import total da 10 000 francs in ün on
- 4 La direcziun sto trar sias decisiuns unanimamaing, inschinà decida la suprastanza cumünala.
- 5 La direcziun orientescha a la suprastanza cumünala periodicamaing ed in üna fuorma adeguata. La suprastanza cumünala ha ün dret d'infurmaziun illimità.
- 6 La direcziun po surlaschar fatschendas da pac'importanza a l'administraziun chi tillas evada independentamaing.

Art. 56 Administraziun cumünala

- 1 L'administraziun cumünala fa tuot la contabilità ed accumplischa las ulteriuras incumbenzas d'ün'administraziun publica. Ella executescha las decisiuns da la suprastanza cumünala tant inavant cha quai nun es l'incumbenza da la direcziun.

Art. 57 Ingaschamaint dal persunal

- 1 La direcziun ingascha il persunal cumünal, tant inavant cha quai nun es l'incumbenza d'ün oter organ.
- 2 Las relaziuns da servezzan ed ils salaris as drizzan tenor il dret da persunal dal Chantun, tant inavant cha'l cumün nu decretescha ingünas disposiziuns divergentas. La ledscha chantunala da scoula e las disposiziuns chantunalas davart la salarisaziun dals magisters restan resalvadas.

III. Finanzas, impostas ed otras taxas

Art. 58 Principis economics

- 1 Ils mezs publics sun d'impuonder da maniera spargnuossa ed economica. Las finanzas ston esser equilibradas a vista mezdana.
- 2 I voul per mincha expensa üna basa legala, üna decisiun da credit ed ün permiss pel pajamaint.
- 3 Il quint cumünal es da manar tenor ils principis arcugnuschüts generalmaing per la contabilità da l'economia publica.
- 4 Il quint annual es da preschantar a la radunanza cumünala fin la mità da l'on, insembel cul rapport da la cumischiun sindicatoria.

Art. 59 Impostas e taxas

- 1 Il cumün survain ils raps ch'el douvra impustüt tras impostas, entradas da facultà sco eir contribuziuns e taxas.

Art. 60 Taxas d'adöver e contribuziuns vi dals cuosts; fits d'adöver

- 1 Il cumün inchascha taxas d'adöver o taxas da fittanza per la concessiun d'utilisaziuns.
- 2 Da las personas cun drets d'adöver po inchaschar il cumün plünavant contribuziuns adequatas vi dals cuosts da las utilisaziuns, quai tenor l'adöver effectiv da quellas.
- 3 Il cumün inchascha taxas per utilisaziuns in basa a concessiuns o permiss per ün adöver general augmantà. Quistas taxas correspuondan per regla a la valor da l'utilisaziun.

Art. 61 Taxas preferenzialas

- 1 Scha il cumün fabricha ouvras o indrizs chi portan ün avantag special per tschertas persunas o ün augmaint da valur per tscherts ogets da facultà schi po'l inchaschar üna contribuziun vi dals cuosts da l'ouvra chi correspuonda a l'avantag, quai in basa a la legislaziun chantunala ed eventualmaing in basa a ledschas cumünalas specialas.

Art. 62 Taxas

- 1 Il cumün po obliar ils utilisaders da las ouvras, impraisas ed indrizs ch'el ha fabrichà e ch'el maina sves da pagar taxas. L'otezza da quistas taxas as drizza tenor ils uordens cumünals respectivs.
- 2 Il cumün po inchaschar taxas administrativas per far adöver da l'administraziun cumünala in ün tschert möd o per tschertas funcziuns ufficialas (p. ex. conceder permiss)
- 3 La taxa sto esser per regla uschè ota ch'ella correspuonda a la valur da la prestaziun furnida al retschavüder e cha'ls cuosts dal cumün sun cuernats.

Art. 63 Impostas

- 1 Il cumün inchascha impostas tenor la ledscha cumünala d'impostas. La legislaziun chantunala d'impostas vala pel cumün subsidiarmaing.

Art. 64 Taxa da giasts e taxa pella promoziun dal turissem

- 1 Per promouver il turissem inchascha il cumün üna taxa da giasts ed üna taxa pella promoziun dal turissem.
- 2 Las entradas nu das-chan servir per financiar incumbenzas ordinarias dal cumün.

IV. Cumün da vaschins

Art. 65 Drets

- 1 Ils drets dals vaschins e dal cumün da vaschins dadaint il cumün politic as drizzan tenor la legislaziun chantunala.

V. Baselgia

Art. 66 Drets

- 1 Ils drets da la baselgia restan garantidas tenor la constituziun chantunala. Ella administrescha sia facultà independentamaing.

VI. Disposiziuns transitorias

Art. 67 Proceder d'elecziun

- 1 Las autoritats cumünalas pella prüma legislatura vegnan elettas cun majorità relativa. Ils candidats cullas plü bleras vuschs sun elets. Pro üna parità da vuschs esa da far ün seguond scrutin chi sto avair lö il plü tard 4 eivnas davo il prüm. I nun es pussibel da candidar al listess mumaint per differentas autoritats.

Art. 68 Relaziuns da servezzan e salarisaziuns

- 1 Pella prüma legislatura – respectivmaing il plü tard fin chi'd exista üna ledscha cumünala davart las relaziuns da servezzan e las salarisaziuns – vala il seguaint:

a) Capo cumünal

La piazza dal capo cumünal es üna piazza principala. Seis pensum cumpiglia 80 % d'üna piazza plaina. El vain classificchè cun entrar in uffizi aint illa classa da paja 25 tenor la legislaziun chantunala da persunal. Il s-chalin dependa da sia età e si'experienza e vain fixà da la suprastanza cumünala.

b) Ulteriurs commembers da la suprastanza cumünala

Ils ulteriurs commembers da la suprastanza cumünala survegnan ün'indemnisaziun pauschala da maximalmaing 150 000 francs per tuots insembel. La suprastanza cumünala fixa la part dals singuls commembers in relaziun cun lur chargia da lavur. L'indemnisaziun minimala importa 15 000 francs.

c) President dal cussagl da scoula

Il president dal cussagl da scoula survain la listessa indemnisaziun sco ün commember da la suprastanza cumünala. La suprastanza cumünala fixa l'otezza precisa.

VII. Disposiziuns finalas

Art. 69 Revisiun

- 1 Üna revisiun totala o parziala da quista constituziun es pussibla adüna. Revisiuns ston gnir approvadas da la Regenza.

Art. 70 Entrada in vigur

- 1 Quista constituziun aintra in vigur, davo cha la cumünanza d'urna tilla ha acceptada, als 1. schner 2015.
- 2 Ella es da preschantar a la Regenza chi tilla examinescha in regard a sia legalità. Quai vala eir per mincha müdamaint posteriur / mincha cumplettaziun posteriura.

Art. 71 Aboliziun da disposiziuns cuntradictorias

- 1 Quista constituziun rimplazza quellas dals anteriurs cumüns dad Ardez, Ftan, Guarda, Scuol, Sent e Tarasp. Subit cha la nouva constituziun es in vigur sun abolidas tuot las decisiuns dals anteriurs cumüns intant chi tilla cuntradischan.

Art. 72 Lingua *

- 1 Quista ledscha exista in lingua rumantscha e tudais-cha. Relevanta per l'interpretaziun es la versiun rumantscha.

Decis da la cumünanza d'urna dals 24 avuost 2014.

IN NOM DA LA SUPRASTANZA TRANSITORIA

Il president:

L'actuara:

Dr. Jon Domenic Parolini

Marianna Sempert

Approvà da la Regenza Grischuna als 11 november 2014 (decisiun nr. 1032).

Il president:

Il directur
da la cancellaria:

Dr. Mario Cavigelli

Dr. Claudio Riesen

La cumünanza d'urna dals 4 marz 2018 ha decis üna revisiun parziala da quista constituziun chi'd aintra in vigur subit cha la Regenza dal chantun Grischun tilla ha approvada.

IN NOM DA LA SUPRASTANZA CUMÜNALA

Il president:

Christian Fanzun

Il chanzlist:

Andri Florineth

La Regenza dal chantun Grischun ha approvà quista revisiun parziala als 20 marz 2018 (protocol nr. 204).

Il president:

Dr. Mario Cavigelli

Il directur
da la cancellaria:

Daniel Spadin

La cumünanza d'urna dals 28 november 2021 ha decis üna revisiun parziala da quista constituziun chi'd aintra in vigur subit cha la Regenza dal chantun Grischun tilla ha approvada.

IN NOM DA LA SUPRASTANZA CUMÜNALA

Il president:

Il chanzlist:

Christian Fanzun

Andri Florineth

La Regenza dal chantun Grischun ha approvà quista revisiun parziala als 25 schner 2022 (protocol nr. 47/2022).

Il president:

Il directur
da la cancellaria:

Marcus Caduff

Daniel Spadin

Annex 1

Cumpetenzas finanzialas dal cumün da Scuol (francs svizzers)

	Cumünanza d'urna (obligatoric)	Radunanza cumünala**	Suprastanza cumünala	Direcziun	Capo cumünal
Expensas na previssas	> 3 milliuns	200 000 fin 3 milliuns	fin 200 000 (max. 500 000)	fin 5 000 (max. 20 000)	fin 1 000 (max. 10 000)
Expensas chi's repetan	> 200 000	50 000 fin 200 000	fin 50 000 (max. 200 000)	fin 2 000 (max. 10 000)	-
Partecipaziuns / süertats	> 3 milliuns	200 000 fin 3 milliuns	fin 200 000	-	-
Acquist / vendita / impegnaziun da bains immobigliars	> 3 milliuns	200 000 fin 3 milliuns	fin 200 000	-	-
Credits supplementars	-	daplü da 10 % o daplü da 100 000	damain da 10 % o damain da 100 000	-	-

** incl. referendum facultativ

Annex 2

Tabella dals müdamaints

Elemaint	Decisiun	Entrada in vigur	Müdamaint	Chaschun
Art. 6 al. 1	04-03-2018	21-03-2018	aboli ¹⁾	revisiun parziala
Art. 7 al. 1	04-03-2018	21-03-2018	müdà	revisiun parziala
Art. 24 al. 2	04-03-2018	21-03-2018	müdà	revisiun parziala
Art. 30 al. 1 cifra 5	04-03-2018	21-03-2018	aboli	revisiun parziala
Art. 32 al. 2 cifra 4	04-03-2018	21-03-2018	integrà	revisiun parziala
Art. 34 al. 4	04-03-2018	21-03-2018	müdà	cuntraproposta ad ün'iniziativa
Art. 49 al. 2	04-03-2018	21-03-2018	müdà	revisiun parziala
Art. 72 al. 1	04-03-2018	21-03-2018	integrà	revisiun parziala
Art. 3 al. 4	28-11-2021	25-01-2022	integrà	iniziativa
Art. 31 al. 2	28-11-2021	25-01-2022	integrà	revisiun parziala
Art. 33 al. 2	28-11-2021	25-01-2022	müdà	revisiun parziala

¹⁾ integrà sco remarcha preliminar